

โรคไข้เลือดออก (Denque Fever/ Denque Hemorrhagic Fever)

ไข้เลือดออก เป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง พบมากในฤดูฝนเพราะมียุงเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีไข้ร่วมกับมีเลือดออกตามจุดต่างๆ ของร่างกาย โรคนี้เกิดขึ้นได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่

หลังจากถูกยุงลายกัดประมาณกี่วันจึงจะแสดงอาการของไข้เลือดออก?

ยุงลายที่เป็นพาหะของโรค จะเป็นยุงที่อาศัยอยู่ภายในบ้านและรอบๆ บ้าน ลูกกินเลือดคนเป็นอาหารและกัดเฉพาะเวลากลางวันประมาณ 4 – 6 วัน หลังจากถูกกัด อาการของโรคจะปรากฏให้เห็น บางรายอาจเร็วหรือ ช้ากว่านี้ เร็วที่สุด 3 วัน ช้าที่สุด 14 วัน

จะทราบได้อย่างไรว่าเป็นไข้เลือดออก?

1. มีไข้แต่อาการไม่รุนแรง ลักษณะไข้สูงแบบเฉียบพลัน ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ มีผื่นขึ้นตามตัว สามารถมองเห็นได้
2. มีไข้สูงและมีอาการอย่างอื่นร่วมด้วยดังนี้
  - 2.1. **ระยะไข้:** ไข้สูง 39 c – 40 c บางรายอาจถึงชักได้ ไข้ลอยอยู่ 2 – 7 วัน หน้าจะแดง และตาอาจจะแดงด้วย ส่วนใหญ่ผู้ป่วยจะไม่มีอาการน้ำมูกไหลหรือไอ มีส่วนน้อยที่มีอาการไอแบบไม่มีเสมหะ
  - 2.2. **ระยะเลือดออก:** จะพบในวันที่ 3 – 4 ของโรค ไข้จะลดลง ตัวเย็น ผื่นขึ้น ผู้ป่วยจะซึมลง อาจมีอาการเลือดกำเดาไหล เลือดออกตามไรฟัน ท้องอืด ดับโต เบื่ออาหาร อาจมีเลือดออกในทางเดินอาหาร ซึ่งผู้ป่วยจะอาเจียนเป็นเลือดเก่าๆ หรือถ่ายอุจจาระสีดำ อาการอาจรุนแรงถึงช็อคหมดสติ
  - 2.3. **ระยะพักฟื้น:** จะฟื้นไข้เร็ว และจะหายภายใน 2 – 3 วัน รวมระยะเวลาของโรคประมาณ 7-10 วัน

การดูแลผู้ป่วยที่เป็นไข้เลือดออก

ผู้ป่วยอาจไม่จำเป็นต้องอยู่โรงพยาบาลทุกรายโดยเฉพาะในระยะแรก ขณะนี้ยังไม่มียาต้านไวรัสชนิดนี้ การรักษาเป็นแบบตามอาการและประคับประคอง โดยปฏิบัติดังนี้

1. ระยะที่มีไข้สูงควรเช็ดตัวลดไข้ในรายที่เคยมีประวัติชัก หรือปวดศีรษะและปวดเมื่อยตามตัว อาจจำเป็นต้องให้ยาลดไข้ โดยใช้ยาพาราเซตามอน ไม่ควรใช้ยาแอสไพริน หรือไอบูโพรเฟน เพราะจะทำให้เลือดออกได้ง่ายขึ้น
2. ให้น้ำชดเชย เพราะผู้ป่วยอาจมีภาวะขาดน้ำ เนื่องจากมีไข้สูง เบื่ออาหารและอาเจียน ควรให้ดื่มน้ำผลไม้ หรือน้ำเกลือแร่ ในรายที่อาเจียน ควรให้ดื่มครั้งละน้อยๆ และดื่มน้ำบ่อยๆ

3. ติดตามคู่มือการอย่างใกล้ชิด ควรมาพบแพทย์เป็นระยะๆ เพื่อตรวจระดับของความเข้มข้นเลือดและเกล็ดเลือด ถ้าเกล็ดเลือดต่ำ เลือดจะออกง่าย ทำให้มีเลือดออกตามจุดต่างๆ ของร่างกาย ระยะที่เกิดอาการซ็อกส่วนใหญ่จะประมาณวันที่ 3 ของโรค (เวลาที่เกิดอาการซ็อกแตกต่างกันไปแล้วแต่ระยะเวลาของไข้) อาการนำของซ็อกได้แก่ ปวดท้อง อาเจียน/ ถ่ายเป็นเลือด ปัสสาวะน้อยลง มีอาการกระสับกระส่าย มือเท้าเย็น พร้อมกับไข้ลดลง ถ้าพบอาการเหล่านี้ ให้รีบนำส่งโรงพยาบาล แต่หากเป็นชนิดที่ไม่รุนแรงอาการจะดีขึ้นในเวลา 5 – 7 วัน
4. ผู้ป่วยอาจยังมีภาวะเกล็ดเลือดต่ำกว่าระดับปกติ แม้ว่าอาการจะดีขึ้น และออกจากโรงพยาบาลแล้วก็ตาม จึงควรหลีกเลี่ยงการกระทบกระแทกอย่างรุนแรงต่อไปอีก 3 – 5 วัน
5. หากผู้ป่วยมีอาการปกติ สามารถไปโรงเรียนหรือทำงานได้
6. ถ้าคนในบ้านมีไข้สูงควรพามาพบแพทย์ เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับเชื้อไวรัสเช่นเดียวกับผู้ป่วย

จะป้องกันไม่ให้เป็นโรคนี้อย่างไร

การป้องกันทำได้ 2 วิธี คือ

1. ป้องกันไม่ให้ยุงลายกัด ซึ่งยุงลายนี้จะกัดในเวลากลางวัน ควรนอนในมุ้งหรือติดมุ้งลวดป้องกันยุงเข้ามาในบ้าน หลีกเลี่ยงการอยู่บริเวณมุมอับชื้น ทายากันยุงที่สกัดจากพืชธรรมชาติ
2. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายให้หมดไป ยุงลายจะเพาะพันธุ์ในน้ำใส ดังนั้นส่วนใหญ่สถานที่เพาะพันธุ์ยุงลาย จะเป็นภาชนะที่เก็บน้ำไว้ในบ้าน เช่น โอ่งน้ำ ถ้วย รองขาตุ๋นแกง แจกันดอกไม้ ภาชนะนอกบ้านที่มีน้ำขัง เช่น ขางรถยนต์ การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายกระทำได้โดย
  - ภาชนะที่ใส่น้ำต้องมีฝาปิด
  - ใช้ทรายอะเบทใส่ในภาชนะขังน้ำไว้ใช้เพื่อทำลายไข่ยุง (ซึ่งสามารถรับได้ที่สถานีอนามัย)
  - ทำลายภาชนะที่ไม่จำเป็น เพราะอาจมีน้ำขังได้
  - ฟันละอองยา ทำลายยุงลาย

ด้วยความปรารถนาดีจากเทศบาลตำบลท่ายาว

โทร.032-463000-2

